

SMĚRNICE REKTORA
3/2022
Interní protikorupční program

Určeno:	Všem součástem a pracovištím	č. j.:	UM/18265/2022-1	ze dne:	20.12.2022
Vlastník předpisu:	Rektor				
Zpracovatel předpisu:	Ředitel controllingu				
Schvalovatel předpisu:	Rektor			Schváleno dne:	21.12.2022
Počet stran:	5	Počet příloh:	1	Platnost ode dne:	22.12.2022
				Účinnost ode dne:	6.1.2023
				Zneplatněno dne:	

Záznam o revizích

Datum revize	Závěr revize	Revidoval	Datum příští revize

Záznam o změnách

Číslo	Článek	Popis změny	Schválil, dne

Seznam souvisejících předpisů

Název předpisu	Místo odkazu	Odkazované části
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241	Preambule	Celé nařízení
Rezortní interní protikorupční program MŠMT	Preambule	Celý program
Směrnice rektora 04/2020 - Pracovní řád	Článek 3	Celá směrnice rektora
Etický kodex zaměstnanců, studentů a absolventů Mendelovy univerzity v Brně	Článek 3	Celý kodex
Nařízení rektora – Zásady tvorby rozpočtu	Článek 4	Celé nařízení rektora

Preamble

Tato směrnice rektora je zpracována na základě požadavků Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se stanovují mimo jiné i pravidla poskytování podpory. Dále v souladu s Interním protikorupčním programem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a usnesením vlády České republiky č. 853 ze dne 29. listopadu 2017, kterým byla schválena aktualizace Rámcového rezortního interního protikorupčního programu vlády.

ČÁST PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Článek 1 Účel a závaznost směrnice rektora

- (1) Směrnice rektora zavádí interní protikorupční program jako nástroj k vytváření a posilování protikorupčního prostředí.
- (2) Interní protikorupční program na Mendelově univerzitě v Brně (dále jen „univerzita“) odstraňuje nebo v maximální možné míře omezuje předpoklady pro vznik korupčního jednání a podvodů v rámci univerzity, vytipovává riziková místa a vymezuje oblast činností, při kterých může k takovému jednání docházet.
- (3) Směrnice rektora je závazná pro všechny zaměstnance univerzity.

Článek 2 Základní pojmy

- a) **korupce** je zneužívání veřejných prostředků k dosažení vlastních individuálních nebo skupinových zájmů, jakož i zneužití svého postavení k obohacení sebe nebo jiného v soukromé sféře; motivem je získání neoprávněného zvýhodnění, jak majetkového, tak i nemajetkového, pro sebe nebo jiného, na které není nárok; formami korupce jsou rovněž klientelismus a nepotismus;
- b) **korupční riziko** je stav představující reálnou možnost vzniku korupce;
- c) **klientelismus** je neoficiální systém organizace založený na protekci, konexích a rozhodnutích „v zákulisí“ nebo uvnitř struktur politické moci; lze ho též chápat jako vztah, kde veřejné činitele a zájemce o veřejné zakázky spojuje společný osobní prospěch, proto se navzájem chrání nebo z nabízené a přijímané ochrany mají, nejčastěji finanční, prospěch;
- d) **nepotismus** je zvýhodňování, prosazování příbuzných, případně přátel a dalších spřízněných osob z pozice svého postavení při obsazování nejrůznějších funkcí, mnohdy oproti lépe kvalifikovaným kandidátům;
- e) **veřejné prostředky** jsou veřejné finance, věci, majetková práva a jiné majetkové hodnoty patřící státu, organizační složce státu, která je účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu, státní příspěvkové organizaci, státnímu fondu, územnímu samosprávnému celku, městské části hlavního města Prahy, příspěvkové organizaci územního samosprávného celku nebo městské části hlavního města Prahy a jiné právnické osobě zřízené k plnění úkolů veřejné správy zvláštním právním předpisem nebo právnické osobě zřízené na základě zvláštního právního předpisu, která hospodaří s veřejnými prostředky;
- f) **úplatek** je neoprávněná výhoda spočívající v přímém nebo nepřímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat uplácené osobě nebo s jejím souhlasem jiné osobě;
- g) **střet zájmů** je situace, ve které je osoba odpovědná dvěma nebo více různým organizacím nebo autoritám, jejichž požadavky na její chování se více či méně zásadním způsobem rozcházejí; je to stav, kdy určitý subjekt, který je povinen něco konat, nebo se naopak nějakého jednání zdržet, se současně dostává i do pozice subjektu, jemuž je takové plnění nebo zdržení se ku prospěchu nebo naopak ke škodě;

- h) **lobbying** je legální prosazování zájmů určité zájmové skupiny v rozhodovacím procesu; v některých případech se může lobbying v korupci rozvinout, obzvláště tehdy, pokud není lobbying transparentní.

ČÁST DRUHÁ VYTVÁŘENÍ A POSILOVÁNÍ PROTİKORUPČNÍHO PROSTŘEDÍ NA UNIVERZITĚ

Článek 3

Nástroje pro vytváření protikorupčního prostředí.

Protikorupční prostředí je vytvářeno:

- a) propagací protikorupčního postoje vedoucími zaměstnanci,
- b) vzděláváním zaměstnanců a posilováním jejich morální integrity,
- c) propagací etických zásad a kontrolou jejich dodržování,
- d) nastavením důvěryhodného mechanismu pro oznámení podezření na korupční jednání.

Článek 4

Propagace protikorupčního prostředí vedoucími zaměstnanci

- (1) Vedoucí zaměstnanci dodržují právní a interní předpisy, zdůrazňují ochranu majetku univerzity, etické zásady a propagují jednání odmítající korupci.
- (2) Vedoucí zaměstnanci seznamují podřízené zaměstnance s anonymizovanými korupčními případy, ke kterým na univerzitě došlo, a se způsoby jejich řešení.
- (3) Vedoucí zaměstnanci provádějí namátkové kontroly rizikových činností. O těchto kontrolách vyhotovují vedoucí zaměstnanci zprávy, které následně předávají Internímu auditorovi.

ZODPOVÍDÁ: vedoucí zaměstnanci

TERMÍN: trvale, kontrolní termín vždy ke 31. prosinci

Článek 5

Vzdělávání zaměstnanců a posilování jejich morální integrity

- (1) Vzdělávání zaměstnanců se zaměřuje na význam ochrany majetku univerzity, na vysvětlování a propagaci etického chování, na zvyšování schopností rozpoznat korupci a na zvyšování povědomí o ochraně zaměstnanců, kteří oznámili podezření na korupční jednání.
- (2) Vedoucí zaměstnanci jsou povinni aspoň jednou za rok zajistit konání semináře nebo školení zaměřeného na problematiku korupce v činnostech, které vykonávají jemu podřízené zaměstnanci. Vedoucí zaměstnanci jsou dále povinni zajistit povinné každoroční proškolení zaměstnanců, kteří zajišťují výkon agend spojených s poskytováním finanční podpory k problematice korupce a střetu zájmů.
- (3) Všichni nově nastupující zaměstnanci se v rámci plánu adaptace seznámí s touto směrnicí, pracovním řádem a etickým kodexem zaměstnanců, studentů a absolventů, což potvrzují svým podpisem.
- (4) Zaměstnanci jsou povinni nevyužívat výhody vyplývající z jejich pracovního zařazení, ani informace, které v souvislosti s výkonem pracovní činnosti získal, pro soukromé účely. Zaměstnanec nepřipustí, aby došlo ke střetu jeho soukromého zájmu s jeho postavením zaměstnance univerzity. Zaměstnanec se neúčastní takové činnosti, která by byla v rozporu s jeho pracovními činnostmi.
- (5) Při výběru z uchazečů o zaměstnání je kladen důraz na jejich morální vlastnosti.

ZODPOVÍDÁ: vedoucí zaměstnanci, personální oddělení, všichni zaměstnanci

TERMÍN: trvale, kontrolní termín vždy ke 31. prosinci

Článek 6

Propagace etických zásad a kontrola jejich dodržování

- (1) Žádoucí standardy chování a jednání zaměstnanců ve vztahu k veřejnosti a spolupracovníkům jsou upraveny v etickém kodexu zaměstnanců, studentů a absolventů (dále jen „etický kodex“).
- (2) Etický kodex je volně přístupný na <https://mendelu.cz/o-univerzite/uredni-deska/uredni-deska-eticky-kodex-zamestnancu/>.

ZODPOVÍDÁ: vedoucí zaměstnanci, etická komise

TERMÍN: trvale, kontrolní termín vždy ke 31. prosinci

Článek 7

Postupy při podezření z korupce

- (1) Systém pro hlášení a odhalování korupčního jednání na univerzitě představuje souhrn obecných pravidel a postupů, vedoucích od nahlášení potenciálního nežádoucího jednání až k jeho vyvrácení, nebo potvrzení, analyzování, vyhodnocení a přijetí potřebných opatření.
- (2) Při podezření na korupční jednání je každý zaměstnanec povinen toto podezření neprodleně nahlásit jedním z následujících způsobů:
 - a) učiní písemné nebo ústní oznámení svému vedoucímu zaměstnanci; takové oznámení by mělo obsahovat identifikaci osob podezřelých ze spáchání nepřípustného jednání a všech zúčastněných osob, popis nepřípustného jednání a jeho časový sled a konkrétní důkazy o nepřípustném jednání nebo poznatky podporující podezření ze spáchání nepřípustného jednání;
 - b) učiní písemné podání prostřednictvím dostatečně vyplněného formuláře v příloze č. 1, na emailovou adresu protikorupci@mendelu.cz;
 - c) učiní anonymní podání prostřednictvím dostatečně vyplněného formuláře v příloze č. 1, vhozením vyplněného formuláře do etické schránky umístěné přede dveřmi odboru řízení lidských zdrojů.
- (3) Podání oznámení o podezření na korupční jednání nesmí být oznamovateli na újmu a nesmí být činěny žádné přímé nebo nepřímé zákroky v souvislosti se skutečností, že oznámení podal. Ochrana oznamovatelů je dále zajištěna udržováním jejich identity v anonymitě.
- (4) Vedoucí pracovníci a pracovníci Odboru řízení lidských zdrojů předají veškerá oznámení o podezření na korupční jednání internímu auditorovi, který vede centrální evidenci případů korupčního jednání a evidenci nežádoucích událostí, jejichž předmětem bylo korupční jednání. Interní auditor zahájí ve věci šetření, v rámci, kterého postupuje přiměřeně podle metodického pokynu rektora č. 3/2021, statut oddělení kontroly a interního auditu.
- (5) Na základě prokázaného korupčního jednání jsou k jeho eliminaci přijímána opatření spočívající zejména v úpravě interních předpisů, vyvození odpovědnosti osob a důsledků jejich jednání, a řešení vzniklých škod.

ČÁST TŘETÍ

TRANSPARENTNÍ PŘÍSTUP A ŘÍZENÍ KORUPČNÍCH RIZIK

Článek 8

Zajišťování transparentního přístupu

Transparentnost posiluje veřejnou kontrolu nad hospodařením univerzity a současně zvyšuje pravděpodobnost odhalení korupce. Transparentnost je zajištěna zveřejňováním následujících informací na internetových stránkách univerzity:

- a) informace o rozpočtu;
- b) výroční zprávy o činnosti a hospodaření;

- c) informace vztahující se k výběru dodavatelů vč. veřejných zakázek; od roku 2012 používá univerzita elektronický nástroj E-ZAK jako profil zadavatele i pro zadávání veřejných zakázek;
- d) o poskytování informací pro veřejnost podle zákona č.106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím;
- e) etický kodex zaměstnanců, studentů a absolventů univerzity;
- f) organizační struktura univerzity a její orgány, včetně emailových a telefonních kontaktů na členy; kontaktní údaje pouze se souhlasem dotčených osob;
- g) vnitřní předpisy univerzity.

Článek 9

Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

Korupční rizika jsou na univerzitě zařazena mezi strategická rizika a při jejich řízení se vychází z metodického pokynu rektora č. 9/2020, metodika řízení strategických rizik.

ČÁST ČTVRTÁ

VYHODNOCOVÁNÍ INTERNÍHO PROTİKORUPČNÍHO PROGRAMU

Článek 10

Zpráva o plnění Interního protikorupčního programu

- (1) Interní auditor na základě informací obdržených od vedoucích zaměstnanců a personálního oddělení vypracuje jedenkrát za dva roky zprávu o plnění interního protikorupčního programu (dále jen „zpráva“).
- (2) Zpráva obsahuje informace o implementaci protikorupčních nástrojů a plán jejich nápravných opatření, systém a rozsah školení, počet identifikovaných podezření na korupci a výsledky jejich prověření, výsledek hodnocení účinnosti celého interního protikorupčního programu.
- (3) Personální oddělení a vedoucí zaměstnanci jsou povinni dodat internímu auditorovi potřebné podklady do 31. prosince lichého roku.
- (4) Při zpracování zprávy postupuje interní auditor přiměřeně podle metodického pokynu rektora č. 3/2021, statut oddělení kontroly a interního auditu.

ZODPOVÍDÁ: interní auditor, vedoucí zaměstnanci, personální oddělení

TERMÍN: každý sudý rok do 30. června podle stavu ke 31. prosinci lichého roku

ČÁST PÁTÁ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 11

Platnost a účinnost

- (1) Toto nařízení rektora nabývá platnosti dnem vyhlášení a účinnosti patnáctým dnem ode dne nabytí platnosti.
- (2) Příloha: Formulář pro podání oznámení o podezření z korupčního jednání

prof. Dr. Ing. Jan Mareš
rektor

Podání oznámení o podezření z korupčního jednání

Oznamovatel */	
Jméno a příjmení oznamovatele	
E-mail oznamovatele	
Telefon oznamovatele	

*/ Nepovinné údaje, pokud nebude uvedeno bude podání vyřizováno jako anonymní, oznamovatel bere na vědomí, že v případě anonymního podnětu mu nemůže být odpovězeno a nemůže být kontaktován za účelem doplnění oznámení

Popis korupčního jednání	
Předmět oznámení	
Kdo se jednání dopustil	
Kdy k události došlo	
Místo události	
Podrobný popis korupčního jednání	